

Lausunto

10.11.2022

VN/14758/2021

Ympäristöministeriö
kirjaamo.ym@gov.fi

TEM lausunto ympäristöministeriön asetus rakennuksen ilmastaselvityksestä

Ympäristöministeriö pyytää 11.11.2022 mennessä työ- ja elinkeinoministeriöltä (TEM) lausuntoa luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi rakennuksen ilmastaselvityksestä. TEM antaa lausunnon Vahvan kautta.

1.1.2024 voimaan tulevan uuden rakentamislain tavoitteena on ohjata rakentamista vähähiiliseksi. Tämän mukaisesti rakentamislupaa varten laadittaisiin ilmastaselvitys, jossa raportoidaan rakennuksen hiilijalanjälki ja hiilikädenjälki. Asetuksella säädettäisiin tarkemmin selvityksen laatimisesta ja sisällöstä. Lisäksi säädettäisiin Suomen oloihin kehitetystä rakennuksen vähähiilisuuden arviointimenetelmästä, jota käytetään hiilijalanjäljen ja hiilikädenjäljen laskennassa. Asetus annettaisiin uuden rakentamislain voimaantumisen jälkeen.

Työ- ja elinkeinoministeriö tukee vähähiilisen rakentamisen tiekartan toteutusta ja toteaa esitetyllä asetuksella olevan keskeinen asema vähähiilisen rakentamisen säädösohjauksessa. Lisäksi ministeriö korostaa yleisesti hallinnollisen taakan keventämistä sekä kohtuullisuutta hankkeiden kestossa ja kustannuksissa niin yksityishenkilöiden kuin yritysten näkökulmasta.

Uudistus määrittää rakennusten hiilijalanjälki ja rakennusten myönteiset sekä haitalliset ilmastovaikutukset koko elinkaaren ajalta on myönteinen, kunhan rakennuttajalle koitua säädöstaakka on kohtuullinen, eikä sektori-integraation edellytyksiä energijärjestelmätasolla heikennetä. Myös rakentamisen kiertotalouteen laaja-alaisena materiaalien säästön ja liiketoiminnan mahdollisuutena on kiinnitettävä huomiota. Näillä painotuksilla voidaan edistää rakentamisen kestäviä, pitkäikäisiä ja hiilineutraaleja ratkaisuja markkinoilla sekä lisätä kestävyyttä edistäviä innovaatioita. Menettelytapojen on kuitenkin oltava mahdollisimman kevyitä. Lisäksi ministeriö pitää tärkeänä pohjoismaista yhteistyötä rakennusten vähähiilisuuden arviointimenetelmien kehittämisessä.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että uusiutuvilla energialähteillä jo nykyään tuotettua kaukolämpöä ei tule saattaa heikompaan asemaan eikä lämmitystapojen vapaata kilpailua eikä kaukolämpöjärjestelmien potentiaalia sektori-integraatiossa tule uudistuksella heikentää. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä, ettei sektori-integraation edellytyksiä energijärjestelmätasolla heikennetä. Suomessa kaukolämpöverkot toimivat sektori-integraatiota edistävinä alustoina mahdollistamalla esimerkiksi geolämmön, datakeskusten ja teollisuuden hukkalämpöjen laajamittaisen hyödyntämisen sekä rakennusten kysyntäjoukon. Kaukolämmön avulla sähkön ja lämmön sektori-integraatio voidaan toteuttaa laajassa mittakaavassa ja kustannustehokkaasti.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 32
00023 Valtioneuvosto

Aleksanterinkatu 4
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1606 2160
+358 9 1606 2160

kirjaamo.tem@gov.fi
www.tem.fi

Ehdotetun asetuksen 5§:n mukaan vähähiilisuuden arvioinnin on perustuttava joko kansallisen päästötietokannan hiilijalan- ja hiilikädenjäljen tietoihin tai yleisesti hyväksyttyä yhtenäistä menetelmää käyttäen määritettyihin ympäristöominaisuustietoihin. Asetuksen mukaan rakennuksen käyttövaiheen energiantuotannon päästöskenaariot perustuisivat nykyhetken tilastoitujen kasvihuonekaasupäästöjen sijasta skenaarioihin energian päästöjen vähentymisestä tulevana vuosina. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä, että asetuksessa huomioidaan, että Suomessa tarjotaan jo useassa kaukolämpöverkossa hiilineutraalia lämpöä, eikä näin ollen näitä alueita tule saattaa epäsuotuisaan asemaan. Sääntelyllä ei tulisi ohjata siihen, että kaukolämpöön liittyvän rakennuksen rakennusluvan edellytykset voisivat vaarantua laskennallisten menettelyiden takia, eikä siihen, että hukkalämmön lähteet jäisivät hyödyntämättä. Ilmastaselvityksen laatimisessa käytettävässä arvioissa käytettävän ostoenergian osalta olisi tärkeää, että yleisesti hyväksyttynä menetelmänä tulisi voida käyttää todellista paikallista päästötietoa kaukolämmön tuotannon päästöjen osalta, varsinkin tilanteissa, joissa alueilla jo tuotetaan hiilineutraalia kaukolämpöä tai hyödynnetään hukkalämpöjä, ja jonka tuotannon päästöjen tiedetään olevan alle kansallisen keskiarvon.

Työ- ja elinkeinoministeriö pitää tärkeänä, että asetuksen 13§:n kansallisen päästötietokannan sisältämää vuosittaista kasvihuonekaasujen ominaispäästön arvoa päivitetään tarpeeksi tiheästi, jotta päästöjä lähivuosina nopeasti vähentäviä tuotantomuotoja kohdeltaisiin tasapuolisesti.

johtava asiantuntija, tiimipäällikkö

Jyrki Alkio

neuvotteleva virkamies

Mika Honkanen

Vastaanottajat

VN/30554/2022-TEM-1

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: